

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

3. Prima gratiae corruptela quod eam tantum necessariam statuunt, ut facilius obtineatur perfectio & salus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Prima gratiæ corruptela quod eam tantum necessariam statuunt ut *facilius* obtineatur perfectio, & salus.

CAPVT TERTIVM.

NA M quamvis ad veræ gratiæ confessionem aliquo modo accesserint, duobus tamen modis quos jam tetigimus, eam adulterando totum auferunt quod tribuisse videbantur. Cum enim in vera gratia à Catholicis duo præcipue requirantur, unum quod ad omne opus bonum omnino necessaria sit; alterum quod gratis detur, juxta Scripturas Evangelicas & Apostolicas, *Sine me nihil potestis facere.* Et, *Si autem gratiam non ex operibus, alioquin gratiam non est gratia*: ipsi utramque conditionem adimendo, & sibi arrogando, omnem gratiam funditus sustulerunt. Nam primo dicunt veram illam gratiam, tamen ad adipiscendam perfectionem utilis sit, non tamen absolute esse necessariam, sed tantum ut *facilius* obtineatur. Hoc est enim quod supra dicentes audivimus, *velo facilius, remò difficilior, tamen & remò itur.* Invenio *facilius, pedibus difficilior, sed tamen & pedibus pervenitur.* Quæ quidem cuiusnam verba fuerint non ita constat, sed sine fœco hanc sententiam Pelagius profiteretur. Nam in libris de libero arbitrio idcirco nos quotidianò muniri dicimus auxiliò: ut quod per liberum homines facere abentur arbitrium *facilius* possint implere per gratiam. Quam Pelagij doctrinam in dogma transiisse, quod passim scilicet ab omnibus defenderetur testis est Augustinus contra Iulianum: *Vestrum autem*

Joan. 15. Rom. 11.

Serm. 13. de verbis Apost. c. 12.

Apud Aug. lib. de gratia Christi c. 29. & Epist. 106. in fine & lib. 2. ad Bonif. 8. Lib. 6. c. 24.

n. 22.

Sic vitam æternam acquiri potuisse, vacante Hac ope, quæ legem superemmet: ut sine lege Ex naturali potuit virtute capessi? Nunc autem studijs vergentibus in mala multa Crevisse auxiliùm: Non quo cessante, salutem Non caperet per difficiles natura labores: Sed quo conatus operum, affectusque indante, Propositam citius ferret mens libera palmam.

ITaque etiam huic corruptæ per peccandi consuetudinem naturæ, tamen quod quotidiano gratiæ ad facilius operandum munimur auxiliò, tamen forte ac firmum ad non peccandum nos habere arbitrium persuaserunt. Ex quo rectè colligit Augustinus, ex abundantia tantum concessi gratiæ, imò nullum locum adjuvanti gratiæ reservari, sine qua nos dicimus, inquit, ad non peccandum nihil voluntatis arbitrium valere. Nam Dominus, inquit idem alicubi, ut responderet futuro Pelagio, non ait, sine me difficile potestis aliquid facere: sed ait, sine me nihil potestis facere.

Verba Pelagij lib. de gratia Christi c. 28.

Epist. 106. ad Paulin. ver. sus. finem. Lib. 2. ad Bonif. c. 8. Joan. 15.

Quod ergo veram gratiam non absoluta, sed hypotheticâ quædam necessitate, nempe ad

A dogma, inquit, id persuadere conatur, velut inculcata prædicatione naturæ, & scientia liberi arbitrij, & legis sive naturalis sive per Moysen data, ut & si episcopus sit, necesse tamen non sit ad Christum pro æternâ salute transire: eo quod per sacramentum mortis & resurrectionis eius, si tamen vel hoc putatis, comminatio via sit, non quod alia via esse non possit.

Ad hanc autem tantillam gratiam confidentiam non amore veritatis, sed timore Christiani populi Dei gratiam sibi eripi frementibus impulsit sunt. Tam erumpite in apertum, inquit Augustinus, inimici crucis Christi, quid timetis magnum populum, & Christi magnum iudicium non timetis? Aperte dicite, iustificari naturâ, iustificari lege possimus, gratis Christus mortuus est. Sed formidantes multitudinem Christianam, Pelagianum verbum supponitis, & queritis: ab vobis quare mortuus sit Christus, si natura vel lex efficit iustos; respondetis, ut hoc ipsum factum fueret, quasi posset, quamvis difficilius fieri. Nam in exortu hæresis aperte profitebantur iustificari naturâ, iustificari lege possumus, sed postea clamoribus contradicentium territi Pelagianum quædam commentum protulere: quod nimia peccandi consuetudine nunc magna illata esset bene vivendi difficultas, cui tollendæ Deus gratiæ adjutorium largiatur. Ita Prosper carmine de ingratis canit.

facilius assequendam perfectionem & salutem requiri dicerent: hæc ratio fuit, cur non solum ante damnationem hæresis Pelagianæ, sed etiam post agnitam veram gratiam, constanter in asserenda gratia legis atque doctrinæ peribiterunt, per quam prima & originalis illa gratia, hoc est ipsa natura seu liberum arbitrium juvaretur. Hinc August. totam Pelagianorum sententiam de utraq; gratia tam Pelagiana, hæc in natura, legè, doctrinâque consistit, quam de Christianis, qua dilectio mandatorum inspiratur, clare distincteque explicans, de prima dicit: *Est de heresi illam vero gratiam Dei sine qua nihil boni possimus sibi facere, non esse dicunt, nisi in libero arbitrio, quod est nullus*

Epist. de heresi. sibi facere, non esse dicunt, nisi in libero arbitrio, quod est nullus

nullis suis precedentibus meritis ab illo accepit nostra natura: ad hoc tantum existimamus illum adiuvantem per suam legem atque doctrinam ut discamus que facere & qua sperare debeamus. De secunda vero non minus perspicue: Denique Pelagius a fratribus increpatus quod nihil tribueret adiutorio gratie Dei ad eius mandata facienda correptioni eorum balteus cessit, ut non eam libero arbitrio praeponeret, sed infideli calliditate supponeret, dicens, ad hoc eam dari homini-

bus, ut qua facere per liberum iubentur arbitrium facilius possint implere per gratiam. Quae verba ex libro Pelagij de libero arbitrio mutuata sunt. Apertissime vero profitentur non gratiam liberi arbitrij, non gratiam legis seu mandatorum, sed gratiam illam, qua liberum arbitriū jam semel datum, ipsa mandata jam quoque data facilius possit implere. Sed jam ad alteram huiusce gratiae corruptelam veniamus.

Secunda gratiae corruptela meritum humanum. De quo magna contentio post proscriptiones Pelagianos.

CAPVT QVARTVM.

ITAQUE secunda corruptela est quod nolint illam ipsam facilitatis gratiam esse gratuitam; hoc est, gratiam non esse gratiam. Quam impietatem, non illis quidem verbis profiteri solent, cum potius e contrario Pelagius dicat, *Donum non est ex nostro, sed ex donantis arbitrio pendet*: sed alijs, ex quibus velint nolint hoc sequitur: dum ita tuunt: *Dei gratiam secundum merita nostra dari*. Quae sententia Pelagianorum ita pervulgata est, ac tot locis ab Augustino contestata, ut non sit opus eam testimonijs accersitis asserere. Idcirco autem illam excogitarunt, ut verbo tenus veram Dei gratiam fateri viderentur, re ipsa tamen per ambages prorul tolerent. Haec est quippe, inquit Augustinus, intentio qua gratiam destruere moluntur, ut eam dari secundum merita nostra contendant. Humanum namque seu liberi arbitrij meritum divinae gratiae tam capitaliter inimicum est, ut Apostolus dicat: *Et qui operatur, merces non imputatur secundum gratiam, sed secundum debitum*. Et, *si autem gratia, iam non ex operibus: alioquin gratia iam non est gratia*.

tum vero quod si quam gratiam in suis disputationibus memimissent, legem vellent doctrinamque Christianam intelligere. Sed postea tot clamoribus Christianorum per totum orbem consonantium & vocibus Conciliorum territi, gratiam quidem sed meritis datam magis urgere coeperunt. Vnde adeo ut totius disputationis moles de gratiae adiutorio in istum cardinem tandem incubuerit: *Utrum gratia, nempe vera, secundum merita nostra deatur*. Constat hoc ex luculenta testificatione D. Augusti, qui in plerisque libris, quos post damnatam illam haeresim scripsit totam cum Pelagianis controversiam ad tria capita revocat: De peccato originali: De gratia danda sine meritis: De vita Sanctorum sine peccatis ducenda. Tria sunt, inquit, ut scitis, quae maxime adversus eos Catholica defendit Ecclesia: quorum est unam gratiam Dei non secundum merita nostra dari quoniam Dei dona sunt, & Dei gratia etiam conferuntur merita universa iustorum. Alterum est: In quantumque iustitia sine qualibuscumque peccatis in hoc corruptibili corpore neminem vivere. Tertium est, Obnoxium nasci hominem peccato primi hominis & vinculo damnationis obstructum &c. Et universam Pelagianae fidei professionem, & argumentorum apparatus in lummam colligens: *In his omnibus*, ait Augustus, *quicquid dicunt de laude creaturae atque nuptiarum, ad hoc referre conantur ut non sit originale peccatum. Quicquid de laude legis & liberi arbitrij, ad hoc ut gratia non adiuvet nisi meritis, ac sic gratia non sit gratia. Quicquid de laude Sanctorum, ad hoc ut vita mortalis in sanctis videatur non habere peccatum, nec sit eis necessarium pro dimittendis debitis suis precari Deum. Vbi vides idcirco tandem post proscriptionem haeresim liberum arbitrium ac legem à Pelagianis cepisse laudari, non ut illa gratia esse censeretur, per quam Deus adjuvat nos ad perfectam iustitiam obtinendam, sed ut saltem ad eam inchoandam sufficere videretur, cuius conatibus atque ceptis gratia rependeretur ut praemium. Quam eandem doctrinam ac Pelagianorum dogmatum partitionem etiam alijs locis videre licet, atque ex ea perspicere, proscriptionis tandem damnatisq; Pelagianis, non tam de gratia naturae, liberi arbitrij, legis doctrinaeq; Christianae, sed de vera gratia ex meritis videlicet liberi arbitrij tribuenda, viguisse contentionem.*

In comment. c. 12. ad Rom. n. 16.
Vide lib. de gestu Pelag. c. 14. lib. de heresib. H. c. ref. 88. lib. 1. ad Bonif. c. 3. 4. & 19. c. 4. lib. 1. cap. 1.
Lib. 1. ad Bonif. c. 3.
Rom. c. 4.
Ibid. c. 11.
Lib. de gestu Pelag. c. 14. hoc dixerunt anathematizando damnavit. Sed in lib. 1. ad Bonif. c. 4. & 19. vide lat. lib. de gratia & lib. arbitrij. c. 5.

Lib. de dono persev. c. 2.
Lib. 4. ad Bonif. c. 2.

Lib. 3. ad Bonif. c. 8. lib. 4. c. 7. lib. 3. cont. Iul. c. 1.

